

Illustraties: ©AdobeStock.com

ACTIVITEITENVERSLAG 2018 - EXECUTIVE SUMMARY

ALGEMENE DIRECTIE KWALITEIT EN VEILIGHEID

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr.: 0314.595.348
<https://economie.fgov.be>

tel. 0800 120 33

facebook.com/FODEconomie

[@FODEconomie](https://twitter.com/FODEconomie)

youtube.com/user/FODEconomie

linkedin.com/company/fod-economie (tweetalige pagina)

instagram.com/fodeconomie

Verantwoordelijke uitgever: Regis Massant
Voorzitter a.i. van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Internetversie

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Woord vooraf

Beste lezer,

Wie speelgoed koopt, verwacht dat het veilig is. Wie benzine tankt, verwacht dat de pomp de juiste hoeveelheid aangeeft. Wie zijn huis wil isoleren, verwacht een correcte isolatiewaarde van de bouwmaterialen.

Dat zijn drie voorbeelden van evidente en terechte verwachtingen. De realisatie van die verwachtingen is echter veel minder evident. Hiervoor hebt u een degelijke reglementering nodig die voldoende rekening houdt met de huidige stand van de techniek, een goede kennis van die reglementering door alle betrokken actoren zoals fabrikanten, importeurs, distributeurs, laboratoria, keuringsorganismen, ... en tot slot doeltreffende controles.

Voor de domeinen vermeld in bovenstaande voorbeelden – en voor vele andere domeinen – behoren het reglementeren, vergunnen, erkennen en toezicht houden tot de kernopdrachten van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid. In andere domeinen doen we ook aan onderzoek en coördinatie.

Veel van dat werk is belangrijk voor de maatschappij, maar onzichtbaar voor het grote publiek. Met dit activiteitenverslag willen we tonen wat we in 2018 voor onze "klanten-stakeholders" hebben gedaan.

U zult zien dat onze gemotiveerde medewerkers, ondanks krimpende middelen, nog steeds prestaties leveren om fier op te zijn.

Ik wens u een aangename ontdekkingsstocht doorheen dit verslag over onze activiteiten over metrologie, veiligheid van producten en diensten, vertrouwensdiensten, normalisatie, accreditatie, zandwinning en aannemers in de bouw en bouwproducten.

Chris Van der Cruyssen
Directeur-generaal a.i.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Inhoud

Woord vooraf	3
1. Onze missie binnen de FOD Economie	7
Visie	7
Doelstellingen	8
2. Overzicht van onze activiteiten en statistieken	9
2.1. Gaan voor een duurzame en competitieve economie	9
2.2. De veiligheid van de consument waarborgen door toezicht in domeinen met hoge risico's	13
2.3. Een kenniscentrum en een "level playing field" inrichten	20
3. Nieuwe reglementeringen	24
3.1. Veiligheid van producten en diensten	24
3.2. Bouwproducten	25
3.3. Normalisatie	26
3.4. Zandwinning op zee	26
4. Ons kwaliteitsbeleid om u beter te dienen	27
5. Contacten en nuttige informatie	29
5.1. Uniek contactpunt	29
5.2. Andere nuttige contactgegevens voor de bedrijven	29
5.3. Onze vestigingen	30
5.4. Volg de FOD Economie en onze acties op de sociale media	31
5.5. Volg de acties van de dienst Continentaal Plat op facebook	31

Lijst van tabellen

Tabel 1.	Markttoezichtcampagnes voor bouwproducten.....	11
Tabel 2.	In 2018 behandelde dossiers over productveiligheid.....	14
Tabel 3.	Dossiers over productveiligheid geopend in 2018 op vraag van de douane.....	14
Tabel 4.	Meldingen die in 2018 door het Centraal Meldpunt werden behandeld....	15
Tabel 5.	Activiteiten en controles van springstoffen voor civiel gebruik en pyrotechnische artikelen in 2018.....	17
Tabel 6.	Controles van ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie.....	17
Tabel 7.	Onderzoek van gasincidenten in verband met ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie.....	18
Tabel 8.	Onderzoek van klachten over ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie.....	18
Tabel 9.	Overzicht van de uitgevoerde controles van meetinstrumenten.....	19
Tabel 10.	Overzicht van de uitgevoerde controles van geconditioneerde of voorverpakte goederen.....	20

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

1. Onze missie binnen de FOD Economie

Onze algemene directie heeft haar missie gedefinieerd op basis van de missie en visie van de FOD Economie. Bij alles wat we dag na dag doen, moeten we ons telkens afvragen: helpen we zo de bedrijven en in het bijzonder de kmo's? Beschermen we zo de consument en is onze actie maximaal efficiënt en effectief? De bedrijven dienen de reglementering die tot doel heeft de consumenten te beschermen, na te leven. Niettemin zijn we ons er terdege van bewust dat een nulrisico niet bestaat en dat alle reglementaire en uitvoerende maatregelen moeten uitgaan van het proportionaliteitsprincipe.

De opdracht van de algemene directie kan dus als volgt worden verwoord: **"Zorgen voor een competitieve en evenwichtige werking van de technische goederen- en dienstenmarkt door te reglementeren, te vergunnen, te handhaven, te onderzoeken en te coördineren."**

Visie

"De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid streeft ernaar om een **betrouwbare partner** te zijn voor al haar stakeholders. Ze communiceert transparant naar alle betrokken partijen. Bij haar acties besteedt ze **specifiek aandacht aan de consumenten, de ondernemingen en meer bepaald de kmo's**. Haar initiatieven moeten gedragen worden door het geheel van de betrokken partijen en moeten zo eenvoudig mogelijk en praktisch toepasbaar zijn. De medewerkers blinken uit door hun technische en wetenschappelijke kennis en door hun neutraliteit zijn zij de referentie bij vragen over de toepassing van de wetgeving."

Doelstellingen

Uitgaande van de missie en de visie van de algemene directie kan men de hoofddoelstellingen omschrijven in **drie strategische assen** die perfect matchen met de strategische matrix van de FOD Economie.

- 1) **De veiligheid van consumenten waarborgen** door toezicht uit te oefenen in de domeinen met de grootste risico's.
- 2) **Gaan voor een duurzame en competitieve economie**: de bedrijven ondersteunen die innoveren om kwaliteitsvolle producten en diensten af te leveren. En dat via conformiteitsbeoordelingen, kennistransfer en een efficiënt en effectief normalisatiebeleid.
- 3) De algemene directie als **kenniscentrum** ontwikkelen: een “**level playing field**” installeren, zodat ondernemingen competitief kunnen werken en consumenten betrouwbare producten en diensten kunnen aankopen. Dat wordt gerealiseerd via toegepast onderzoek (bv. in de wetenschappelijke metrologie, het mariene milieu en de nanometrologie).

8

Die drie krachtlijnen kunnen worden vertaald naar **zes strategische doelstellingen**.

- 1) Efficiënte bescherming van de gebruikers (consumenten) wat de kwaliteit en de veiligheid van producten en diensten betreft: met de beschikbare middelen zich richten op die diensten en producten die het grootste risico vormen voor de consumenten/gebruikers.
- 2) De rol van de FOD Economie versterken als Belgische centrale speler in het Europese kader van technische reglementeringen.
- 3) Uitblinken door technische en wetenschappelijke kennis.
- 4) Het vertrouwen in de eengemaakte goederen- en dienstenmarkt verhogen voor economische operatoren, gebruikers (consumenten) en organismen.
- 5) Een beleid uitwerken dat gunstig is voor concurrentievermogen en innovatie.
- 6) Het beleid voeren in een organisatie die de waarden van de FOD Economie respecteert, met gemotiveerde medewerkers en dat alles volgens het concept van het “nieuwe werken”.

2. Overzicht van onze activiteiten en statistieken

2.1. Gaan voor een duurzame en competitieve economie

Wij ondersteunen de bedrijven bij hun innovatie, zodat ze kwaliteitsvolle producten en diensten kunnen afleveren. Daarvoor maken wij gebruik van conformiteitsbeoordelingen, kennisoverdracht en een doelmatig en doeltreffend normalisatiebeleid.

Accreditatie van conformiteitbeoordelingsinstanties

BELAC, de Belgische nationale **accreditatie**-instantie voor conformiteitsbeoordelingsinstanties, heeft verder gewerkt op een wettelijke basis en in overeenstemming met de op Europees en internationaal niveau erkende criteria (verordening EG 765/2008, norm ISO/IEC 17011 en de bijbehorende documenten van EA, ILAC en IAF). BELAC heeft zo zijn status kunnen handhaven als ondertekenaar van internationale overeenkomsten over erkenning tussen accreditatie-instanties van EA, ILAC, IAF en FALB (EMAS) en levert een actieve bijdrage aan de activiteiten van die organisaties. Het totale aantal **actieve accreditatiecertificaten** liep op tot **567** op het einde van 2018. Er werden bijna **3.200 auditdagen** gepresteerd in 2018, wat neerkomt op een toename met ruim 6 % ten opzichte van 2017, met de ondersteuning van ongeveer **250 externe auditors**. BELAC bleef verder aanzienlijk investeren in opleidingen in functie van de behoeften.

Een beter kader voor de normalisatiewerkzaamheden

Op 16 januari 2018 hebben het Bureau voor Normalisatie (NBN) en de FOD Economie, zijn voogdijoverheid, een beheersovereenkomst ondertekend met betrekking tot de jaarlijkse dotatie die het NBN van de FOD Economie ontvangt voor de uitvoering van zijn opdrachten van algemeen nut. Die overeenkomst is onmiddellijk in werking getreden, waardoor een betere controle en verantwoording van het gebruik van de toegewezen middelen mogelijk is.

Om bij te dragen tot de opstelling van normen waarvoor wetenschappelijke kennis moet worden ontwikkeld, heeft de FOD Economie bovendien financiële steun verleend aan 24 prenormalisatieprojecten. Uit een analyse die in 2018 voor het eerst werd uitgevoerd, blijkt dat twee derde van dat soort projecten de opstelling van een norm geheel of gedeeltelijk hebben beïnvloed.

Stabiel aantal aanvragen voor erkenning als aannemer

Het aantal **aanvragen voor erkenning** als aannemer is in 2018 net niet gestegen. Het bedroeg **3.823**, wat neerkomt op een gemiddelde van 319 adviesaanvragen per maand. 3.687 aanvragen werden ingediend door Belgische bedrijven en 136 door buitenlandse bedrijven, vooral uit de buurlanden: 54 uit Nederland, 16 uit Duitsland, 22 uit Frankrijk en 10 uit Luxemburg. Het **totale aantal erkende aannemers** is stabiel gebleven in 2018 en bedraagt **10.500**.

Bouwproducten: intensief overleg en stijgend aantal controles

De dienst Voorschriften in de Bouw is de bevoegde overheid voor de uitvoering van de verordening (UE) Nr. 305/2011, die geharmoniseerde voorwaarden vaststelt voor het in de handel brengen van bouwproducten..

Tot nu toe werd het toepassingsgebied van 288 geharmoniseerde normen onderzocht waarvan 193 in 2018 en als gevolg werden er reeds 17 [lijsten](#)¹ gepubliceerd op de website van de FOD Economie. Verder werden **vijf instanties** aangemeld op basis van een accreditatie.

De dienst Voorschriften in de Bouw neemt ook deel aan het markttoezicht voor bouwproducten die gedekt zijn door een geharmoniseerd technisch voorschrift, ongeacht of dat toezicht reactief (op basis van een klacht) of proactief is. Voor 2018 werden **14 formele klachten** geregistreerd: in 29 % van de gevallen werd een proces-verbaal van

1 U vindt ze onder de vraag "Hoe kan ik nagaan of het bouwproduct beantwoordt aan een geharmoniseerde norm".

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

waarschuwing opgesteld, 50 % zijn afgesloten naar aanleiding van mailuitwisseling en 21 % is nog in behandeling. De proactieve markttoezichtcampagnes geven een beeld van de wijze waarop de reglementering wordt nageleefd in bepaalde sectoren. In totaal werden **287 bedrijven bezocht**.

Tabel 1. Markttoezichtcampagnes voor bouwproducten

Proactieve controles	Aantal
Rookmelders	65
Kabels	91
Individuele verwarmingstoestellen	46
Keramische tegels	40
Vloerbekledingen	55
Natuursteen	63
Elementen voor metselwerk	54
Elementen voor isolatie	108
Bekledingselementen	60
Vangrails	18
Siliconen	69
Reactieve controles	12
Marktanalyse – productcodes (*)	127

(*) Marktanalyse met het oog op het ontwikkelen van lijsten van geharmoniseerde normen per productgebied die dan worden gepubliceerd op de website van de FOD Economie.

Bron: FOD Economie.

In totaal brengt dat het aantal

- gecontroleerde producten op 845,
- bezochte bedrijven op 287,
- gepresteerde mandagen op 194.

Optimalisatie van het toezicht op zandwinning op zee

Zandwinning op zee en haar gevolgen op het marien milieu zijn het voorwerp van een wettelijke omkadering en toezicht. Door de sterke ontwikkeling in maritieme technologieën, werden verscheidene innovatieve wetenschappelijke projecten opgestart die tot doel hebben de nauwkeurigheid en de efficiëntie van het toezicht te verbeteren. De resultaten van die projecten worden verwacht in 2019 en 2020. De reglementering inzake de milieueffectenbeoordelingsprocedure werd eveneens volledig herschreven, waarbij, onder andere, een zwaardere nadruk werd gelegd op externe communicatie tijdens het vergunningsproces.

Elektronische vertrouwensdiensten.

De eIDAS-verordening van de Europese unie (verordening (EU) Nr. 910/1014) betreffende de elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties trad in werking op 01 juli 2016. Die verordening heeft tot doel om de online economie te ondersteunen door het grensoverschrijdende gebruik van enkele essentiële elektronische vertrouwensdiensten – zoals onder meer elektronische handtekeningen, elektronische zegels en elektronische tijdstempels – mogelijk te maken in de Europese Unie. De cel “eIDAS” van de Dienst Reglementering Metrologie werd aangeduid om in België toezicht te houden op de verleners van elektronische vertrouwensdiensten met het oog op het onderbouwen van het vertrouwen van de gebruikers van dergelijke diensten.

Om opgenomen te worden op de lijst van de gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten (de zogeheten “Trusted List”) moeten de verleners een verslag van conformiteitsbeoordeling en een bijhorend certificaat van overeenstemming met de eIDAS-reglementering, indienen bij de toezichthouder. Sinds de inwerkingtreding van de eIDAS-verordening werden 9 Belgische ondernemingen opgenomen op die vertrouwenslijst van gekwalificeerde verleners van elektronische vertrouwensdiensten.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

2.2. De veiligheid van de consument waarborgen door toezicht in domeinen met hoge risico's

Controlecampagnes: veiligheid van vuurwerk, kinderen en liften als belangrijkste aandachtspunten in 2018

Om de veiligheid van de gebruikers te waarborgen en tegelijk te zorgen voor een eerlijke concurrentie tussen de marktdeelnemers, voeren wij elk jaar proactief controlecampagnes. Naast onze nationale campagnes hebben wij ook deelgenomen aan Europese toezichtscampagnes om een groter marktsegment te kunnen controleren.

In 2018 was de veiligheid van vuurwerk, kinderen en vrijetijdsartikelen een van de prioriteiten. De veiligheid van liften blijft ook een prioriteit. De controlecampagne op de modernisering van liften blijft een gunstig effect hebben op de veiligheid van de beoogde liften.

Hieronder volgt een globaal overzicht van de proactieve controlecampagnes:

De afdeling Veiligheid voerde verschillende campagnes op nationaal vlak:

- vuurwerk;
- liften;
- speelgoed bestemd voor kinderen jonger dan drie jaar;
- speelgoeddrone's;
- zonnewering;
- hoverboards;
- CO-melders.

Gezamenlijke acties werden gecoördineerd op Europees niveau:

- elektrisch speelgoed;
- babydragers en kinderbedjes;
- klimuitrusting.

In 2018 werden in totaal 709 dossiers behandeld over productveiligheid. 331 daarvan werden geopend naar aanleiding van een adviesvraag van de douane. Meer dan 46 % (153) van die dossiers ging over speelgoed.

Tabel 2. In 2018 behandelde dossiers over productveiligheid

Reglementering	Aantal dossiers
Algemene productveiligheid	107
Drukapparatuur	10
Producten met misleidend uiterlijk	1
Nieuwe liften	23
Machines	135
Persoonlijke beschermingsmiddelen	90
Pyrotechnische artikelen	24
Speelgoed	269
Speeltoestellen	8
Andere	42
Totaal	709

Bron: FOD Economie.

Tabel 3. Dossiers over productveiligheid geopend in 2018 op vraag van de douane

Reglementering	Aantal douanedossiers
Persoonlijke beschermingsmiddelen	49
Speelgoed	153
Machines	42
Algemene productveiligheid	48
Andere	39
Totaal	331

Bron: FOD Economie.

De producenten en distributeurs zijn verplicht om het Centraal Meldpunt onmiddellijk op de hoogte te brengen, per e-mail of via de Europese Business Alert Gateway², wanneer zij beschikken over informatie over het gevaarlijke karakter van producten of diensten die zij op de markt hebben gebracht, of bij een ongeval dat is veroorzaakt door een dergelijk gevaarlijk product of dienst. Het Centraal Meldpunt ontvangt ook klachten van consumenten/gebruikers over gevaarlijke producten. Ten slotte is het Meldpunt ook het Belgisch contactpunt voor het Rapid Alert System, het Europees systeem voor informatie-uitwisseling over producten met een ernstig risico.

2 Het online platform waar producenten de vrijwillige maatregelen die zij hebben genomen met betrekking tot een gevaarlijk product aan de autoriteiten van alle lidstaten kunnen melden.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 4. Meldingen die in 2018 door het Centraal Meldpunt werden behandeld

		Veiligheid	Mobiliteit	Energie	Volksgezondheid	Bouw	Explosieven	Justitie	Totaal	Belgische	Douane
RAPEX	Art. 12 *	708	438	269	584	7	8	0	2014	0	889
	Art. 11 *	56	1	26	13	0	8	0	104	0	53
	Ter info	63	2	16	60	0	0	0	141	0	83
Klachten		43	1	8	7	1	0	0	60	0	0
Recalls		154	148	44	9	0	0	1	356	0	0
Totaal		1.024	590	363	673	8	16	1	2.675	0	1.025
Totaal aantal meldingen:									2.675		
Totaal aantal Rapex:									2.259		

* Art. 11 en art. 12 van de richtlijn inzake algemene productveiligheid (2001/95/EG): art. 12: ernstig risico, art. 11 niet ernstig risico, ter info: geen risico vastgesteld maar gebrekkige informatie.

Bron: FOD Economie.

Springstoffen en gassen: veilig gebruik en transport

Op het vlak van springstoffen worden de vervaardiging, de opslag, de verkoop, het vervoer en het gebruik wettelijk omkaderd en wordt er toezicht op uitgeoefend. In 2018 leverde de afdeling Veiligheid 635 nationale en 49 Europese vergunningen af voor het vervoer van springstoffen en heeft zij technische controles uitgevoerd op de voertuigen waarmee die producten werden vervoerd.

Er werden 137 technische adviezen gegeven aan de plaatselijke overheden die vergunningen afleveren aan de springstoffabrikanten en aan de marktdeelnemers die springstoffen en vuurwerk willen opslaan. Daarnaast werden in 2018 ook 44 adviezen gegeven voor folkloristische marsen.

De FOD Economie heeft op de Belgische markt stalen genomen van CE-gemarkeerd feestvuurwerk (cat. F1 en F2) en P1-artikelen om ze te controleren. Het ging hier om artikelen die in groothandelsdepots waren opgeslagen in de periode oktober – november 2018. In totaal werden van 27 soorten artikelen stalen genomen. Die stalen werden getest door testlabo's. De opvolging, en eventuele maatregelen, zijn voorzien voor begin 2019.

Een nieuw type controle in 2018 betrof het onderzoek naar illegale verzending van vuurwerk met postpakketten. Bij die controles werd voor het eerst in België een speurhond ingezet die vuurwerk kan detecteren. De speurhonden hebben bij 4 post- en koerierbedrijven een selectie van pakjes besnuffeld. Er werden geen illegale zendingen aangetroffen, maar de problematiek is reëel. De opgedane ervaringen zullen nuttig zijn bij toekomstige controles, voorzien in het controleplan van 2019.

In december 2018 werd een controlecampagne georganiseerd voor feestvuurwerk. Er werden in totaal 67 producten gecontroleerd aangaande de CE-markering. 50 % van die producten bleek niet in overeenstemming met de bepalingen van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015 betreffende het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen (o.a. onvolledige informatie in de aanduidingen op de producten, producten zonder CE-markering). Er werden 31 controles op de internetverkoop uitgevoerd. Bij 20 controles werden tekortkomingen vastgesteld (o.a. levering via post, niet respecteren van leeftijdscategorieën, levering vanuit een niet-vergunde opslagplaats, levering van te grote hoeveelheden). Tot slot werden in het kader van de eindejaarscampagne 162 controles van opslagplaatsen uitgevoerd. 30 opslagplaatsen waren niet in orde (o.a. verkoop zonder vergunning, overschrijding van de opslagcapaciteit, opslagplaats niet conform technische vereisten). Er werden 17 inbeslagnames uitgevoerd voor een totale hoeveelheid van ongeveer 525 kg NEQ. Bijkomend werd een beroep gedaan op onze diensten om verschillende door de politiediensten uitgevoerde inbeslagnames over te nemen.

Tabel 5 geeft tot slot een overzicht van de overige activiteiten en controles in 2018 in het domein van vuurwerk en springstoffen.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 5. Activiteiten en controles van springstoffen voor civiel gebruik en pyrotechnische artikelen in 2018

Omschrijving	Aantal
Klachten	3
Onderzoeken ongevallen, incidenten	16
Inbedrijfstellingskeuringen	255
Routinecontroles opslagplaatsen vuurwerk	239
Routinecontroles opslagplaatsen springstoffen	359
Keuringen ADR-voertuigen	16
Controles springwerken in steengroeven	59
Controles springwerken andere dan in steengroeven (groeven, ...)	17
Seveso-inspecties	18
Dossiers verschepingen	35
Examens ADR-chauffeurs (waarvan veel van Defensie)	151
Testen aangenomen begeleider	21
Testen springmeesters (groeven)	33
Vergunningen, derogaties	1
Goedkeuring producten	0
Transport	25

Bron: FOD Economie.

Tabel 6. Controles van ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie

Soort controle	Aantal
Ondergrondse gasopslag	2
Gasvervoer door leidingen	37
Gasdistributie door leidingen	310
Werken in de nabijheid van leidingen	180
Totaal	528

Bron: FOD Economie.

Tabel 7. Onderzoek van gasincidenten in verband met ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie

Soort	Aantal
Ondergrondse gasopslag	0
Gasvervoer door leidingen	2
Gasdistributie door leidingen	81
Totaal	83

Bron: FOD Economie.

Tabel 8. Onderzoek van klachten over ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie

Soort	Aantal
Ondergrondse gasopslag	0
Gasvervoer door leidingen	19
Gasdistributie door leidingen	3
Totaal	22

Bron: FOD Economie.

Routinecontroles en controlecampagnes in de metrologie

De afdeling Metrologie staat in voor het toezicht op meetinstrumenten en op geconditioneerde producten (o.a. voorverpakkingen).

In 2016 hebben de controlediensten van de afdeling Metrologie de accreditatie ISO/IEC 17020 als keuringsinstelling bekomen voor de controles van automatische en niet-automatische weeginstrumenten en in 2017 voor de controles van brandstofpompen.

In 2018 keurden de controlediensten van de afdeling Metrologie onder meer 5.409 niet-automatische weeginstrumenten (weegschalen), 1.942 automatische weeginstrumenten en 3.285 brandstofpompen (benzine/diesel/gasolie). Een beperkt aantal instrumenten werd buiten gebruik gesteld.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 9. Overzicht van de uitgevoerde controles van meetinstrumenten

	Soort controle						Algemeen totaal	Resultaat van de controle				
	Administratieve controle	Technische controle op initiatief van de Metrologie	Technische controle op vraag van de klant	Eerste ijk	Herijk	Toezicht		Conform	Afgekeurd	Uitgestelde beslissing	Waarschuwing	Transactie (minnelijke schikking) of Pro Justitia
Gewichten M1	51	0	0	172	12.447	0	12.670	12653	17	0	0	0
Gewichten in ijklokaal	52	0	0	0	0	0	52	52	0	0	0	0
Massa's	4	0	0	108	899	0	1.011	1.007	0	4	0	0
Watermeters	0	0	303	0	13.411	0	13.714	13.644	70	0	0	0
Gasmeters	0	0	9	0	0	0	9	8	1	0	0	0
Automatische hoogtemeters	22	0	0	0	0	0	22	22	0	0	0	0
Landtanks	19	0	0	114	161	0	294	294	0	0	0	0
Cng-pompen	10	0	0	41	140	0	191	191	0	0	0	0
Lpg-pompen	40	0	0	0	0	0	40	39	0	1	0	0
Tweetaktpompen	40	1	0	0	22	0	63	62	1	0	0	0
Brandstofpompen (benzine/diesel/gasolie)	2.649	636	0	0	0	0	3.285	2.912	28	8	336	1
Meetinstallaties op tankwagens	72	9	0	24	65	0	170	168	0	0	2	0
Peilstokvolume meetsystemen op tankwagens	0	0	0	5	10	0	15	15	0	0	0	0
Additiefpompen op tankwagen	0	0	0	3	0	0	3	3	0	0	0	0
Laadstations vloeistoffen	41	0	0	0	0	0	41	41	0	0	0	0
Niet-automatische weeginstrumenten	14.100	1.308	0	0	0	1	15.409	13.101	128	75	2.074	31
Automatische weeginstrumenten	1.155	43	0	0	744	0	1.942	1794	57	24	67	0
Algemeen totaal	18.255	1.997	312	467	27.899	1	48.931	46.006	302	112	2.479	32

Bron: FOD Economie.

Tabel 10. Overzicht van de uitgevoerde controles van geconditioneerde of voorverpakte goederen

	Aantal gecontroleerde partijen	Processen-verbaal van waarschuwing	Transacties (minnelijke schikkingen)
Geconditioneerde of voorverpakte goederen	956	160 (16,7 %)	43 (4,5 %)

Bron: FOD Economie.

De afdeling Metrologie heeft, naast de ijkverrichtingen en de routinecontroles, tien specifieke controlecampagnes uitgevoerd op meetinstrumenten en op de inhoud van voorverpakte goederen:

- balansen in slachthuizen en vleesuitsnijderijen,
- karkassen in slachthuizen,
- inbedrijfstelling van niet-automatische weeginstrumenten en automatische weeginstrumenten die nieuw op de markt gebracht worden,
- niet-automatische weeginstrumenten met een maximaal bereik van 60 tot 10.000 kg,
- weegbruggen voor vrachtwagens,
- weeginstrumenten gebruikt in het kader van de SOLAS-wetgeving,
- brandstofpompen in automatische tankstations,
- hoeveelheid en etikettering van cosmeticaproducten,
- gewicht en etikettering van diepvriesgroenten,
- volume en etikettering van nicotine-houdende e-liquids.

2.3. Een kenniscentrum en een “level playing field” inrichten

Het kenniscentrum en het level playing field hebben als doel dat

- bedrijven kunnen concurreren en
- consumenten betrouwbare producten en diensten kunnen aankopen.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Wereld Metrologiedag

Op 20 mei 2018 stond de Wereld Metrologiedag in het teken van de vernieuwing van de definities van de meeteenheden die op 20 mei 2019 wijzigen. De dienst Nationale Standaarden organiseerde hierover een studiedag waar grote belangstelling voor was. Op die studiedag werden presentaties gegeven over de huidige definities en de toekomstige, over het voordeel van de wijziging en over de impact ervan op onze maatschappij.

Op 20 mei 2019 wijzigen de internationale definities van onze meeteenheden. De 7 basiseenheden voor tijd (seconde), afstand (meter), massa (kilogram), temperatuur (kelvin), stroomsterkte (ampère), lichtsterkte (candela) en hoeveelheid materie (mol) zijn vanaf dan allemaal gebaseerd op natuurconstanten. Die constanten worden vastgelegd in de nieuwe definities. Meer informatie daarover is te vinden op de website van het Bureau International des Poids et Mesures (BIPM): www.bipm.org.

Kalibratie-activiteiten

De dienst Nationale Standaarden bood kalibraties aan in de volgende domeinen:

- nanometrologie,
- dimensionele metrologie,
- elektrische metingen,
- massa's,
- volumes,
- thermometrie,
- tijd en frequenties.

In 2018 werden door de dienst Nationale Standaarden 865 instrumenten en referenties gekalibreerd en werden 276 kalibratiecertificaten afgeleverd met daarin 1.532 kalibratieresultaten.

Ontwikkeling van een kenniscentrum voor metrologie

De dienst Nationale Standaarden heeft in 2018 zijn sectie nanometrologie verder ontwikkeld. De activiteiten in nanometrologie richten zich vooral op de dimensionele karakterisatie van nanodeeltjes en de concentratie van nanodeeltjes in functie van hun afmetingen. De metingen zijn geconcentreerd op het gamma van de nanodeeltjes van 10 nanometer tot 100 nanometer, de afmetingen waarvan wordt aangenomen dat ze de meeste risico's meebrengen.

In het kader van de ISO/IEC 17025-accreditatie van het laboratorium voor nanometrologie voor de bepaling van de afmetingen van bolvormige deeltjes, werd een nieuwe methode van onzekerheidsberekening ingevoerd, die nog verder wordt ontwikkeld. Zo heeft het laboratorium voor nanometrologie zich aangesloten bij een nieuw Europees onderzoeksproject "Examples of Measurement Uncertainty Evaluation".

In het kader van de ISO/IEC 17025 accreditatie van het labo voor nanometrologie voor het bepalen van de afmetingen van bolvormige deeltjes, werd een nieuwe methode van onzekerheidsberekening ingevoerd, die nog verder wordt ontwikkeld. Zo heeft het labo voor nanometrologie zich aangesloten bij een nieuw Europees onderzoeksproject "Examples of Measurement Uncertainty Evaluation".

Er werd deelgenomen aan een aantal **EMPIR** (European Metrology Programme for Innovation and Research) onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, over nanometrologie en meetonzekerheid, die in het raam van Horizon 2020 via **EURAMET** (The European Association of National Metrology Institutes) georganiseerd worden om tegemoet te komen aan de vraag van de Europese industrie naar steeds nauwkeurigere metrologische processen.

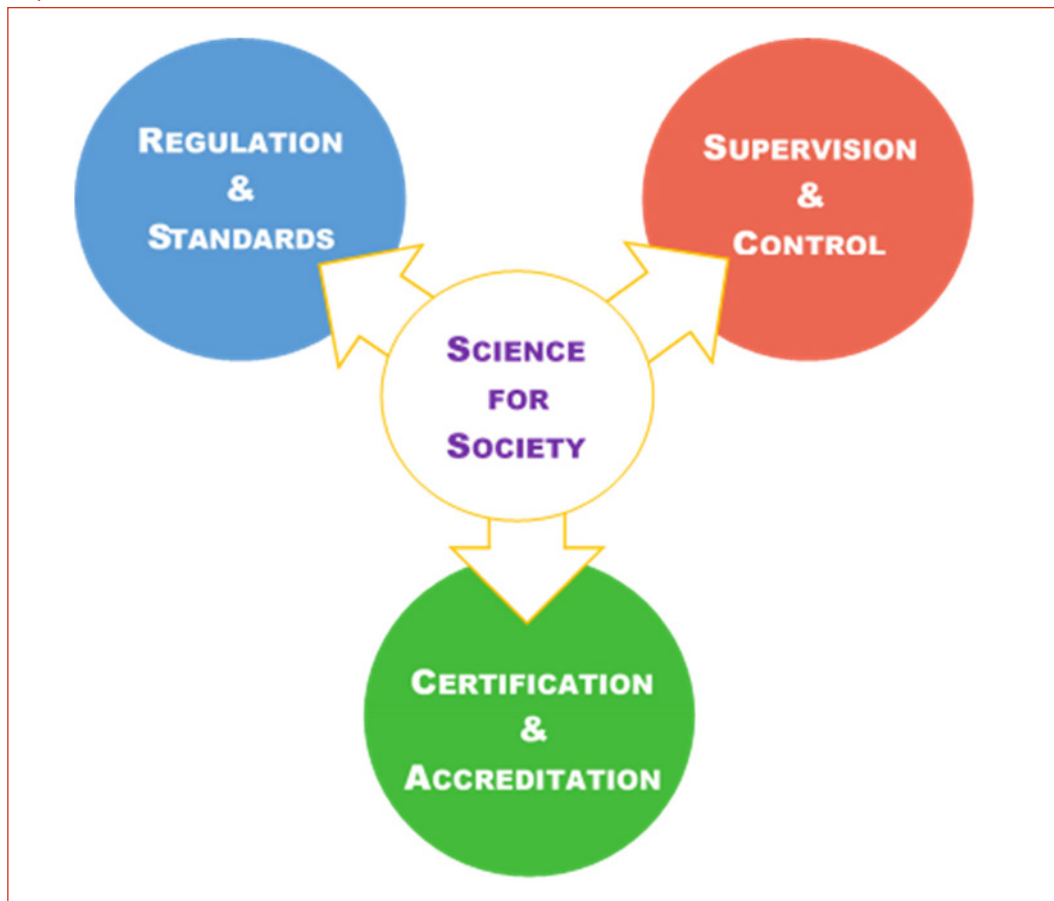
In het domein van tijd en frequentie dragen de atoomklokken van de dienst Nationale Standaarden bij aan de internationale tijd en zijn de nodige voorbereidingen gestart voor het verdelen van de wettelijke tijd in België.

In 2018 besloot de Algemene Directie Kwaliteit Veiligheid haar activiteiten op het vlak van onderzoek en ontwikkeling te coördineren in een virtuele multidisciplinaire wetenschappelijke pool "HUB R&D".

Die organisatie moet het mogelijk maken om de technische en wetenschappelijke expertise te stimuleren en te benutten, net als de infrastructuur die bij de FOD Economie wordt ontwikkeld. De begunstigden daarvan en de nationale en internationale partners zullen zo toegang krijgen tot een unieke showcase van het wetenschappelijk onderzoek ten dienste van de activiteiten waarvoor de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid bevoegd is. De HUB R&D kan op termijn onderzoeksactiviteiten ontwikkelen voor de behoeften op het vlak van controle, reglementering en certificering bij andere algemene directies, vanuit de visie van een wetenschappelijke structuur die een antwoord moet bieden voor belangrijke maatschappelijke kwesties (figuur 1).

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Figuur 1. De kwaliteit van producten en diensten waarborgen en toezien op de veiligheid ervan, steunend op wetenschappelijke expertise, om proactief grote maatschappelijke problemen aan te pakken

Naar een "gelijk speelveld" voor diepzeemijnbouw

Momenteel werkt de Internationale Zeebodemautoriteit aan de ontwikkeling van een mijnbouwcode voor de exploitatie van de minerale rijkdommen van de oceaانبodem in gebieden die aan geen enkele staat toebehoren. Om alle bedrijven die hiervoor een contract willen afsluiten met de Autoriteit een "gelijk speelveld" te geven, verdedigt België het invoeren, op internationaal niveau, van uniforme strenge regels voor milieubescherming, transparantie, publieksparticipatie en toezicht. In België lag de focus in 2018 op communicatie en stakeholderconsultatie en het organiseren van een openbare raadpleging.

3. Nieuwe reglementeringen

3.1. Veiligheid van producten en diensten

In 2018 werd het koninklijk besluit van 2 september 2018 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 januari 2011 betreffende de veiligheid van speelgoed gepubliceerd in het Belgisch staatsblad. Sinds 28 oktober 2018 en 26 november 2018 gelden er nieuwe limieten voor respectievelijk lood en bisfenol A in speelgoed. En sinds 4 november 2018 werd het gebruik van fenol in speelgoed ook beperkt.

In 2018 werd de Europese richtlijn 2016/2309 van 16 december 2016 tot vierde aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang van de bijlagen bij richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land omgezet door het koninklijk besluit van 23 februari 2018 tot aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang van de regelgeving betreffende het vervoer via de weg of per spoor van ontplofbare stoffen. Hiermee worden de versies van ADR en RID van 2017 van toepassing in België voor ontplofbare stoffen.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

In 2018 werd de Europese richtlijn 2018/217 van 31 januari 2018 tot wijziging van richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land en met name de aanpassing van punt I.1 van bijlage I aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang omgezet door het koninklijk besluit van 11 oktober 2018 tot aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang van de regelgeving betreffende het vervoer via de weg van ontplofbare stoffen. Hiermee wordt een corrigendum van ADR van toepassing in België voor ontplofbare stoffen.

3.2. **Bouwproducten**

1 februari 2018 - Koninklijk besluit betreffende de statuten en de procedure voor de vaststelling van de Technische Specificaties (BS 09.02.2018)

21 maart 2018. - Koninklijk besluit betreffende de monsterneming en analyse op bouwproducten in het kader van de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de verordening (EU) Nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van richtlijn 89/106/EEG van de Raad, en tot opheffing van diverse bepalingen (BS 29.03.2018)

22 juni 2018. - Koninklijk besluit betreffende de transactionele afhandeling bij inbreuken op de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de verordening (EU) Nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van richtlijn 89/106/EEG van de Raad, en tot opheffing van diverse bepalingen (BS 05.07.2018)

22 juni 2018. - Ministerieel besluit houdende de aanstelling van de ambtenaren die ermee belast zijn aan de daders van inbreuken op de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de verordening (EU) Nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van richtlijn 89/106/EEG van de Raad, en tot opheffing van diverse bepalingen, de transactionele afhandeling bedoeld in artikel 7 van de voornoemde wet voor te stellen (BS 05.07.2018)

3.3. Normalisatie

30 oktober 2018 - Koninklijk besluit houdende bekrachtiging en opheffing van de bekrachtiging van Belgische normen uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN) (BS 12.11.2018)

22 juni 2018 - Koninklijk besluit houdende bekrachtiging en opheffing van de bekrachtiging van Belgische normen uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN) (BS 04.07.2018)

18 maart 2018 - Koninklijk besluit houdende bekrachtiging en opheffing van de bekrachtiging van Belgische normen uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN) (BS 27.03.2018)

3.4. Zandwinning op zee

21 oktober 2018 - Koninklijk besluit houdende de regels betreffende de milieu-effectenbeoordeling in toepassing van de wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plat (BS 29.10.2018)

4. Ons kwaliteitsbeleid om u beter te dienen

Een kwaliteitsbeleid in een organisatie kan slechts effectief zijn als het management dat beleid ten volle ondersteunt en de nodige middelen ervoor ter beschikking stelt.

De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid richt zich op vier kwaliteitsnormen: **ISO 9001:2015**, **ISO/IEC 17025:2005** en **ISO/IEC 17020:2012**, **ISO/IEC 17011:2017**. Het toepassen van die normen is geen doel op zich, maar een middel om aan te tonen dat de output van de algemene directie haar missie ten volle ondersteunt.

Al de processen zijn opgebouwd volgens het **KISS-principe (Keep it Simple and Straight)**. De doelstellingen worden bepaald in het managementplan en het operationeel plan van de directeur-generaal; vervolgens worden ze vertaald naar doelstellingen per afdeling en per dienst.

Elk jaar vindt een directiebeoordeling ("management review") plaats voor midden februari, eerst op topniveau en nadien op het niveau van de diensten. Tijdens die beoordeling wordt een kritische evaluatie gemaakt van wat geweest is, wat beter kan en wat komt. Het doel is om op termijn toe te werken naar een geïntegreerd managementsysteem, dat niet alleen als voorbeeld kan dienen voor de andere algemene directies van de FOD Economie, maar ook voor andere overheidsorganisaties. Enkel op die manier kunnen we onze toegevoegde waarde voor de bedrijven en de consument-

en aantonen. Dat alles moet samengaan met professionalisme en met de waarden van onze FOD, namelijk “Tot uw dienst”, “Respect”, “Samen sterk”, “Uitmuntend” en “Duurzaamheid”.

Interne audits

Interne audits worden gevoerd om de goede werking van het kwaliteitssysteem te controleren en de doeltreffendheid ervan te verbeteren. De interne audits, die worden opgelegd door de vier normen, spelen een belangrijke rol in de interne controle (de-ontologie, interne audit en begrotingscontrole).

Alle diensten worden jaarlijks intern geauditeerd voor hun activiteiten. Bij iedere audit worden een aantal activiteiten grondig geëvalueerd, zodat fundamentele verbeteringen kunnen worden doorgevoerd op een ernstige basis. Om de frequentie van de interne audits en de onpartijdigheid ervan te verhogen, startte de algemene directie vanaf 2015 met het inschakelen van auditors van buiten de organisatie en organiseerde ze een opleidingssessies voor geïnteresseerde personeelsleden.

In 2018 werden 34 dagen interne audits volgens de verschillende normen gepresteerd. Daarnaast vonden er ook externe audits plaats voor de verschillende normen waarvoor onze certificatie en accreditatie bevestigd en zelfs uitgebreid werd.

Sinds 2016 is de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid geaccrediteerd als keuring-sinstelling van type A voor haar keuringsactiviteiten inzake automatische en niet-automatische weegwerktuigen, alsook voor personenliften. Een eerste uitbreiding vond plaats in 2017 met de activiteiten speelterreinen en brandstofpompen. Een volgende uitbreiding werd in 2018 voorbereid en gaat over de activiteiten voorverpakking en gas.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

5. Contacten en nuttige informatie

5.1. Uniek contactpunt

Om een eenvoudigere en snellere toegang te creëren voor de verschillende gebruikers, zijn de zes contactpunten van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid gefuseerd tot **belspoc**. Voortaan kunt u, wanneer u een vraag hebt of informatie moet verstrekken, terecht op:

- één adres: belspoc@economie.fgov.be en
- één telefoonnummer: 02 277 53 36.

5.2. Andere nuttige contactgegevens voor de bedrijven

Nationale Standaarden

Tel.: 02 277 63 23 - Fax: 02 277 54 03
metrology.scientific@economie.fgov.be

Dienst Reglementering Veiligheid

Tel.: 02 277 76 99 - Fax : 02 277 54 39
ensure@economie.fgov.be

Accreditatie – BELAC

Tel.: 02 277 54 34 - Fax : 02 277 54 41
belac@economie.fgov.be

Normalisatie en Competitiviteit

Tel.: 02 277 74 40 of 02 277 54 42
norcom@economie.fgov.be

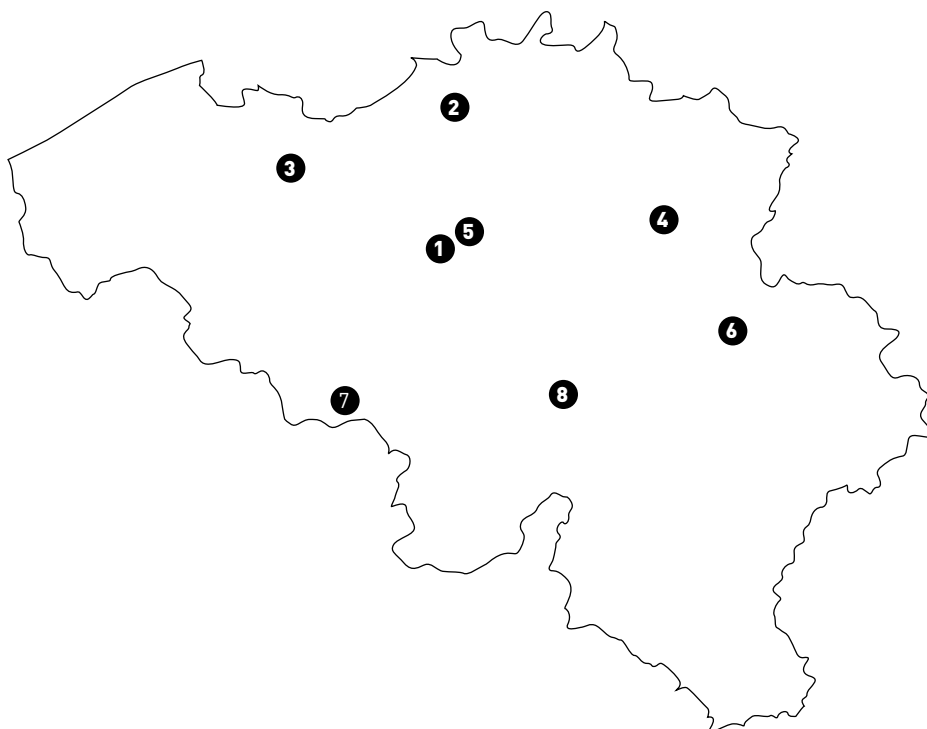
Dienst Continentaal Plat

Tel.: 02 277 72 77 - Fax: 02 277 54 42
copco@economie.fgov.be

5.3. Onze vestigingen

De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid heeft **acht vestigingen**:

<p>❶ Brussel (centrale administratie)
North Gate III
Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel</p>	<p>❺ Haren
Haachtsesteenweg 1795
1130 Brussel</p>
<p>❷ Antwerpen
Theaterbuilding
Italiëlei 124 – bus 85
2000 Antwerpen</p>	<p>❻ Luik
Saint Jean
Boulevard de la Sauvenière 73-75
4000 Liège</p>
<p>❸ Gent
Zuiderpoort Office Park
Gaston Crommenlaan 6
9050 Gent</p>	<p>❼ Bergen
Avenue Mélina Mercouri, bloc 10
7000 Mons</p>
<p>❹ Hasselt
AC Verwilghen
Voorstraat 43
3500 Hasselt</p>	<p>❽ Namen (Belgrade)
Business Center
Route de Louvain-la-Neuve 4 (bus 8, 9, 10)
5001 Belgrade</p>

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

5.4. Volg de FOD Economie en onze acties op de sociale media

Vind onze pagina leuk op Facebook en krijg tips over uw rechten als consument, de veiligheid van producten en de activiteiten van onze FOD. Volg ons op Twitter! U krijgt informatie over consumentenrechten, tips voor ondernemingen en zelfstandigen.

<https://www.facebook.com/FODEco>

<https://twitter.com/fodeconomie>

5.5. Volg de acties van de dienst Continentaal Plat op facebook

Via zijn Facebook-pagina houdt de dienst u op de hoogte van nieuw onderzoek, de resultaten ervan en het wetenschappelijk werk van de FOD Economie.

<https://nl-nl.facebook.com/continentaalplat>

